

Filip Pertold: O ekonomech a zmatení jazyků

Ekonomy nemá cenu poslouchat, protože se mýlí v předpovědích, montují se do politiky, předvádějí exhibicionismus v médiích a často si sami odporují. To je ve zkratce současné povědomí o ekonomii v širší "laické" společnosti, podporované i některými ekonomickými autoritami. Nechci se tu pouštět ani do obrany, ani do napadání současných ekonomů, nicméně jejich působení v českých médiích si poznámku zaslouží.

Začněme třeba u toho, kdo to vlastně ekonom je. A samozřejmě také, kdo jím není. Řekněme rovnou, že naprostou většinu v médiích vystupujících "ekonomů" za ekonomy vůbec nelze považovat. Ekonom by totiž měl být seznámen se současným stavem svého oboru jako vědecké disciplíny, a tuto znalost prokazovat publikováním odborných článků ve vědeckých časopisech. Realita v Česku je však jiná. Velká část těch, kteří vstupují v médiích, si dávají pod sebe podpis ekonom jenom proto, aby byli zajímavější a tvářili se odborně. Ve skutečnosti nikdy žádnou seriózní ekonomickou analýzu neudělali. To mohu tvrdit i z vlastních zkušeností ekonomického novináře, kterým jsem jeden čas byl. A potvrzují to i publikační statistiky.

Proč je takových "ekonomů" v českých médiích tak mnoho? Zřejmě proto, že tam po nich existuje poptávka - poptávka po rychlých replikách na aktuální ekonomické problémy a co nejsilněji a nejjednodušeji znějících komentářích. Ve většině médií je přitom logicky spojená s tím, aby se "ekonom" uměl především srozumitelně a rychle vyjádřit. O to, zda má v daném oboru nějaké prokazatelné znalosti, se obvykle málokdo zajímá. A tak je běžnou praxí, že v médiích mluví "ekonomové" o komplexních problémech naší hospodářské politiky, aniž by se kdy dotkli nějakého seriózního výzkumu v dané oblasti. To se potom samozřejmě lehce formulují radikální názory...

Jakmile ale někdo určité téma rozpracuje, nastuduje si k němu literaturu, udělá teoretickou a empirickou analýzu, rychle ztratí schopnost vynášet radikální soudy. Možná by stálo za to, aby se čeští novináři občas podívali na životopis člověka, kterého titulují jako ekonoma. Aby zjistili, zda je to "ekonom", nebo ekonom. Rozdíl se pozná snadno. Ten první věnuje svou kariéru cele médiím, ten druhý má za sebou alespoň články v odborných recenzovaných časopisech. Kdyby novináři takhle rozlišovali alespoň občas, nehemžil by se náš mediální prostor tolika "všeználky".

Autor působí v CERGE-EI, společném pracovišti Akademie věd a Univerzity Karlovy